

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VINTERBILD FRÅN STOCKHOLM. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

19:DE ÅRG.

DEN 20 JANUARI 1918

N:o 16

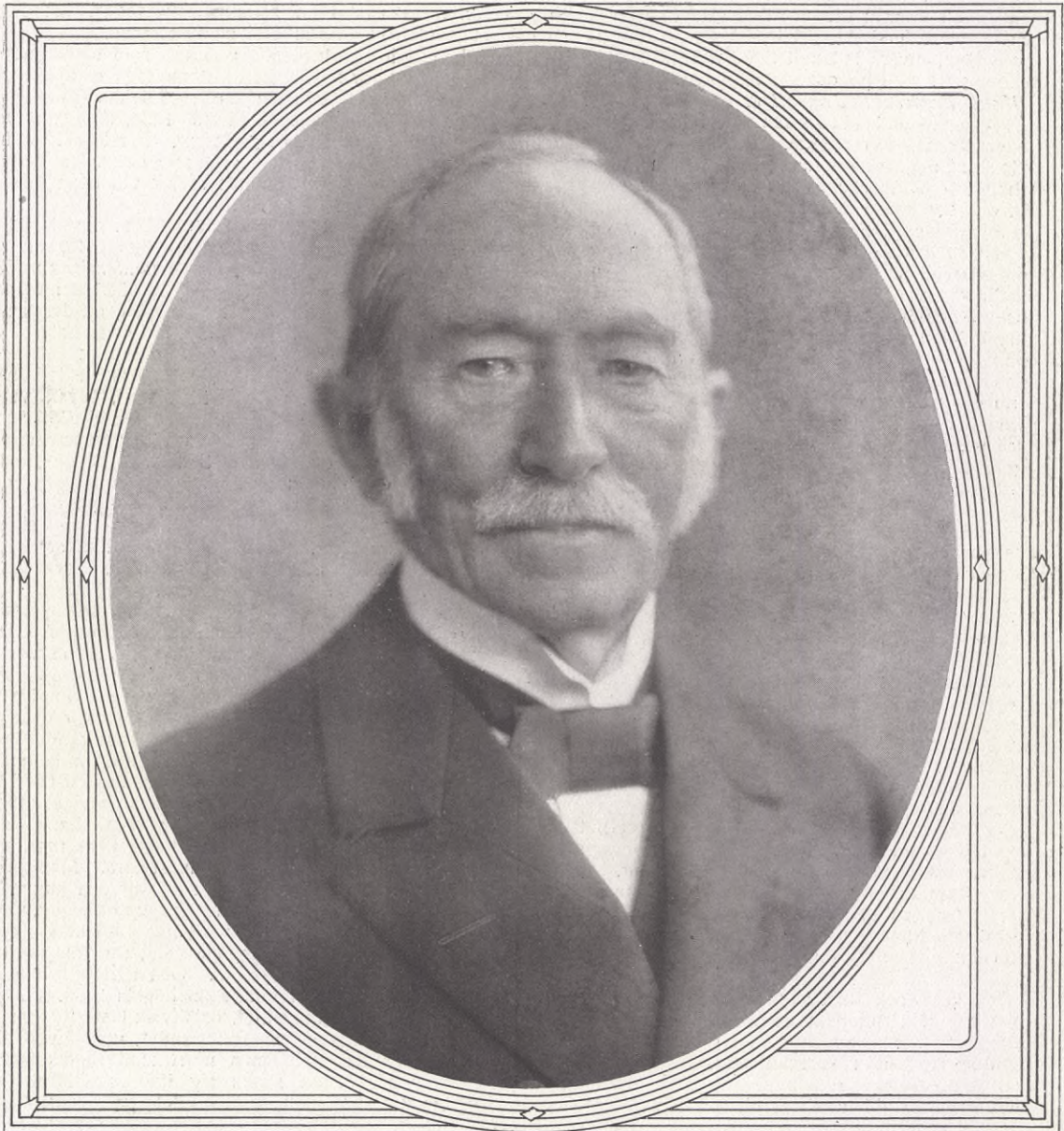

Foto. Rasmus, Lissak.

Klitche: Bengt Sjöbergqvist.

H. F. Eöderwall

Nyårsdagen ägde i Lund en hyllning rum af mera sällsynt slag. I anledning därpå, att professor emeritus K. F. Söderwall den dagen fyllde sjuttiosex år och nästan samtidigt kunnat bringa sitt stora lifsverk "Ordbok öfver svenska medeltidsspråket" till fullbordan, uppvaktades han nämligen personligen af förutvarande och nuvarande lärare i nordiska språk vid universitetet, medarbetare i Svenska Akademiens ordbok m. fl. samt hyllades telegrafiskt af de nordiska språkmännen i Upsala och Göteborg. Vid uppvaktningsstillfället fördes ordet af en annan af den nordiska språkvetenskapens store, Axel Kock, som lyckönskade den vördnadsvärde åldringen till, att det blifvit honom förunnadt att fullborda det storverk, som han för femtio år tillbaka påbörjat och åt hvilket han allt sedan dess vid sidan af sina omedelbara ämbetspliktter ägnat det trånaste arbete. Till denna lyckönskan fogade han ett varmt tack till den gifva, som prof. Söderwall genom sin ordbok skänkt vetenskapen; det kritiska skarpsinne och den utomordentliga noggrannhet, hvaremed arbetet utförts, gjorde ordboken för all framtid till en säker grundval för språklig och historisk forskning. I hyllningen deltog Svenska akademien, hvars ledamot Söderwall som bekant är, genom att sända honom sin jeton, präglad i guld.

Knut Fredrik Söderwall är född den 1 jan. 1842 i Drängsered af Hallands län, där fadern, prosten Per Söderwall var kyrkoherde. Tidigt faderlös kom han redan vid unga år till Lund, där modern, Margaretha Johanna von Wachenfeldt, efter makens död bosatt sig, och har sedan aldrig lämnat den sydsvenska universitetsstaden. Student vid ännu ej fyllda sjutton år ägnade han sig som vanligt var åt humaniora och kom därvid under särskildt inflytande af den förste innehafvaren af lärostolen i nordiska språk i Lund, Shakespeare-översättaren Karl August Hagberg: de intryck han erfor vid dennes inträdes öreläsning blefvo enligt erkännande i hans egen, bestämmande för hans lefnadsbana. De nordiska språken voro vid den tiden ännu ett mest ouppodlat forskningsfält och särskildt gälde det om det bland dem, som står oss svenskar närmast, själfva modersmålet. Rydqvist hade visserligen utgifvit de första häftena af sitt epokgörande verk om "Svenska språkets lagar", men det var också nästan allt. Redan tidigt uppgjorde Söderwall planen att ägna sig åt det vetenskapliga studiet just af *svenskan*. Han ville, som han själf uttryckt sig, "lämna bidrag till kännedomen af vårt modersmål, sådant det från sitt forntida skick utvecklats sig till sin nuvarande ståndpunkt". Med okuflig energi har han fasthållit vid denna plan. Han har, för att åter citera hans egna ord, "trott sig mest kunna gagna vetenskapen genom att icke splittra sin verksamhet". Från beföringssynpunkt var detta nog icke det klokaste, men hvad tänker den äkta vetenskapsmannen på hvad "karriären" kräver?

Efter att år 1863 vid endast 21 års ålder ha aflagt gamla kandidatexamen förvärfvade Söderwall två år senare doktorsvärdigheten och tillika docentur i nordiska språk genom en afhandling om "verbets rektion i fornsvenskan". Redan denna afhandling liksom ett par andra grammatiska undersökningar, som han offentliggjorde under de närmaste följande åren, utmärkte sig enligt hvad en fackman uttalat "af den varsamma bevisningsfullhet, den kloka och vårdade framställningsform, som äro karaktäristiska för allt hans författarskap".

Det var dock först genom sin år 1870 utgifna afhandling "Hufvudepokerna af svenska språkets utbildning", som han ryckte fram i framsta ledet bland samtida svenska språkforskare. Det var ett gammalt täflingsämne, som uppställt af Svenska Akademien han därvid upptagit till besvarande: "Hvilka

äro hufvudepokerna af det svenska språkets utbildning och hvad har det vunnit och förlorat vid de åtskilliga förändringar det undergått?" För sitt år 1868 inlämnade svar härpå — 41 år efter frågans första framställande — fick Söderwall mottaga akademiens andra pris.

Samma år som "Hufvudepokerna" prisbelönades, erhöill dess författare ett uppdrag, som skulle bli bestämmande för hans lifsgärning. Styrelsen för Svenska fornskriftsällskapet vände sig nämligen till honom med en anmodan, att han ville utarbete en ordbok öfver det svenska medeltidsspråket. Söderwall åtog sig att fullgöra uppdraget och har allt sedan dess outtröttligt arbetat därpå, med det resultat, hvarom hyllningen nyårsdagen bar vittne. Inalles omfattar detta verk omkring 2000 tvåspaltiga kvart-sidor, ett enastående resultat af en enda svensk mans outtröttliga forskningsflit.

Söderwall har därjämte medhunnit flera mindre publikationer, bland hvilka särskildt må framhållas en synnerligen värdefull undersökning rörande den fornsvenska skriften "Konungastyrelsen", det första statsvetenskapliga arbetet på vårt språk.

I beföringshänseende gick det som ofvan antyds sakt. År 1872 hade han fått mottaga en akademisk adjunktur i nordiska språk och på denna illa aflönade plats kvarstod han ända tills år 1886, då adjunkturen omvandlades till e. o. professur. Först år 1892 blef han innehafvare af den ordinarie lärostolen i nordiska språk, från hvilken han afgick vid uppnådd pensionsålder 1907.

Till lärareämbetets arbetsbörda kom emellertid äfven ansvaret för det stora lexikaliska arbete, som än i dag fortgår under namn af *Svenska akademien ordbok*.

Då akademien enligt förslag af sin ledamot prof. Theodor Wisén i Lund år 1883 beslöt, att dess sedan mer än ett årtionde hvilande ordboksarbete skulle återupptagas, satte Wisén som villkor för att åtaga sig öfverinseendet däröfver, att närmaste ledningen af företaget anförtroddes åt Söderwall, "hvars vetenskapliga verksamhet gjorde honom särskildt ägnad för detta värf". Redan följande år började excerperingsarbetet därför enligt en af Söderwall uppgjord plan. År 1892 fick han efterträda Wisén som högste ledare af arbetet och redan följande år utkom det första häftet. Under sig har han väl haft en hel stab af ordboksredaktörer, som författa de olika artiklarne, men dessa ha alla underkastats chefsens granskning både i manuskript och korrektur, och Söderwall har likaledes lämnat flitiga bidrag till det språkprofsmaterial, som ligger till grund för ordboksartiklarne. Efter hans förprickning ha under årens lopp språkprof utskrifvits ur hundratals större och mindre skrifter. Svenska akademien ordbok har från sakkunniga bedömares sida blifvit föremål för det mest oförbehållsamma erkännande. Åran af arbetets stora förtjänster tillkommer i första rummet Söderwall såsom både dess planläggare, ledare och medarbetare ända till år 1913.

Nog kunde man, såsom en honom närliggande vetenskapsman på samma arbetsfält skref till hans sjuttioårsdag, kalla Söderwall en vetenskaps marty, så tunga arbetsbördor, som han måst bära. Men lycklig måste man dock prisa den, som fått och kunnat uträtta så mycket för den fosterländska odlingen. Hans lif har mer än de flestas varit uppylldt af arbete — det trånaste, men på samma gång samvetsgrannaste och framgångsrikaste arbete. Och i detta arbete har han i själfva verket funnit sin högsta tröjd. Försynt och tillbakadragenhet, osjälvisk lust att tjäna icke blott forskningen och fosterlandet, utan äfven medmänniskor ha varit hans utmärkande karaktärsdrag. Må lefnadsaftonen sänka sig ljus och fridfull öfver denna det svenska fäderneslandets gode son!

Foto. Malmström, Malmö.

Kl. 10. 10. 1920.

SVERIGES ALLMÄNNA HYPOTEKSBANK FLYTTAR. T. v. Hypoteksbankens hittillsvarande residens vid Arsenalsgatan 10 A, nu försäldt; t. h. Den nyinköpta bankbyggnaden, förut tillhörig Hernösandsbanken, vid Kungsträdgårdsgatan.

Foto. Malmström, Malmö.

Kl. 10. 10. 1920.

tidigare beräknar Hypoteksbanken få inflytta i de nya lokalerna.

*

Sveriges Allmänna Hypoteksbank har, närmast till följd af trångboddhet, i dagarna till ett fastighetsaktiebolag i Göteborg sålt sitt gamla hus vid Arsenalsgatan och i stället af Stockholms privata centralbank inköpt Härnösandsbankens f. d. byggnad vid Kungsträdgårdsgatan. Såväl den ena som andra affären rör sig om 1½ å 2 miljoner kronor.

Alltsedan 1876, då den för Hypoteksbanken uppförda byggnaden stod färdig har densamma haft sina lokaler i huset vid Arsenalsgatan. De nya ägarnes planer med det gamla huset lära icke vara fastställda ännu.

Den för 20 år sedan för Härnösandsbanken uppförda byggnaden kommer att i hufvudsak bibehållas oförändrad och på hösten 1920 eller möjligen något

Lunds länslasarettets nybyggnader invigdes högtidligen den 8 januari i närvaro af bl. a. representanter för landstinget och riksdagen inom Malmöhus län.

De storartade byggnadernas uppförande har tagit en tid af 3 år och jämte inredning betingat en kostnad af 2,800,000 kronor.

Byggnadsarbetets arkitekt är stadsarkitekten Salomon Sörensen, Malmö samt dess entreprenör byggmästarefirman Frans Andersson & Co., Malmö.

Foto. Fotografen.

DET NYA STORA LÄNSLASARETTET I LUND, INVIGDT DEN 8 JAN. Närmast synes Obstretisk-gynekologiska afd., i bakgrunden Medicinska afd.

DEN SKANDINAVISKA VARU-UTBYTESKONFERENSEN I KRISTIANIA.

Foto. Skarpmoen, Kristiania

Vi namnteckna fr. v. rundt bordet: Hrr sekr. Einang, brutsägare Amundsen, generalkonsul Olsen, direktör Rygg (norska deleg. ordf.), grossh. Aarsæther, aff.-chef Kolbye, sekr. Sköien; danska sekr. Möller och Borberg, bankdir. Clausen, folketingsman Fredriksen, landstingsman Soune, dir. Fors (danska deleg. ordf.); generaldir. Fryxell (svenska deleg. ordf.), generaldir. Elmquist, riksdagsmannen, grosshandl. Röing, bankdir. Nachmanson, riksdagsman Svensson.

En konferens i och för skandinaviskt varu-utbyte hölls den 4—6 januari i Kristiania mellan ombud från Sverige, Norge och Danmark. Sedan vid förhandlingarna de olika önskemålen från de tre länderna framstälts enades man om att dessa böra göra sitt yttersta för att med ömsesidigt tillmötes-

gående tillhandahålla hvarandra nödiga varor. Även om denna leverans ej skall förmå täcka föreliggande varmbefoh kunna dock de tre skandinaviska länderna genom densamma bringa hvarandra en aisevärd hjälp.

Illustr. Kemm, A. R. Bildf. Sjöbergers, Skåne-Öst

Det ärliga uppreandet af medlemmarne af Sveriges författareförening och af alla öfriga svenska författare med eller utan porträtt och med angifvandet af hela denna illustra samling såsom medarbetare har H. 8. D. — i motsats till andra — sedan länge frångått. En följd häraf är emellertid ingalunda frånvaron af dylikt medarbetarskap af våra yppersta pennor. Tvärtom — medan andra tidskrifter återge våra svenska författares porträtt en masse såsom medarbetare stå öfversättningar att läsa i samma tidnings spalter — något som aldrig förekommer (utom följetongen) i H. 8. D. Vi komma att åter gifva porträtt af våra bästa författare tid efter annan, tillsammans med en ny berättelse för vår tidning. Det förefaller oss som vore detta af mera värde och intresse för våra läsare.

Vi ha börjat med **Anna Lenah Elgström** (fru Gustaf Collijn) till hennes succés med "Mödrar" och återgifvo i n:r 14 en ny novell af denna utmärkta författarinna. Denna gång gäller det "De röda hufvudena" berömda författare **Adolf Johansson**, hvilken samtidigt lämnat en ny, ypperlig novell, "Spår som korsas", som här följer. Snart hoppas vi

kunna återkomma med nya berättelser af våra bästa författare under samma form.

För H. 8. D:s läsare är **Adolf Johansson** intet nytt namn. Han hör till de icke få svenska författare som börjat sin vittor bana i denna tidskrift och sedermera blifvit dess trogne medarbetare. Redan i oktober år 1911 stod sålunda hans allra första publicerade novell: "Vildskyttens kärlek" att läsa i denna tidskrift, — en vildmarkshistoria som kan betraktas som ett prelude till hans senare diktning.

Adolf Johansson är född i september 1889 i Oskarshamn, aflade studentexamen i Kalmar 1911 och har därefter i sin hemstad ägnat sig åt publicistens kall. År 1915 utkom på Bonnierska förlaget hans förstlingsarbete *Varselnätterna*, hvilket omedel-

Forts. å sid. 247.

skall vara mig en nöje, att även i framtiden få väkna mig som en af H. 8. D:s medarbetare.

*Förbändligast
Adolf Johansson*

SPÅR SOM KORAS.

FÖR HVAR 8 DAG AF **ADOLF JOHANSSON.**

SVEN MÅRTENSSON, den unge forstmästaren på Kvistkärr, fann spåret en höstmorgon, när björkarna stodo frostslupna mot klarblå himmel och marken dragit den hvita slöjan af tusende gnistrande kristaller öfver sig. Han tog an det, och det förde honom genom sänkor, där grundvattnet mellan tufvorna hväste kring foten, och bort öfver berg, där rimmiga enbuskar brottades med den bruna ljungen i skrefvorna.

Och han tänkte, där han gick, Sven Mårtensson, att hvarje spår i skogen är en historia för sig, en saga af de hundrade i ödemarken. Hvert fjät är ett ord i romanen, och kunde vi följa ett spår från början till slut, genom myr och mo, från de första pröfvande små stegen kring grytet eller granbusken allt intill änden, där marken väl i de allra flesta fallen färgas af dropande blod, så skulle det vara ungefär som att läsa ett människoöde i en bok. Ty vildmarken diktar sina spårlegender alldeles som vi våra berättelser och romaner. Två spår mötas: där ligger hemligheten till

lust eller ve, till lif eller död — precis som när människornas stigar korsas.

Inte anade Sven Mårtensson nu, där han vankade fram med bössan mest som på lek buren under armen och cigarretten mellan läpparna, att de fjät han följde voro de yttersta i det långa, långa spåret, att de voro slutstroforna i en enslig ödemarkslegend. Men ett visste han: att storskogens stridraggige konung tryckt de djupa märkena i markens frostfäll. Gammelbjörnen var det, den ende af sitt folk på milars omkrets, en grubblare och enstöring och ett härligt byte, som kunde satt skytteskälvan på mer än en jägare. Men han var fridlyst för deras kulor — och hvem skulle då hans bane bliuva? Ty intet djur i skogen tar upp striden med den gamle.

Så krökte spåret. Ned mot vreten bar det, där kråkbären växte ymnigt i skogskanten. Här hade han raspat och mumsat...

När månen stod på lut öfver åsarna, hade han skymtat som en skugga under vidfamnegranarna — en otymplig, urtidsaktig! Och så hade han stått där! Det ludna hufvudet med de små stickande ögonen lyftadt, nosen rannsakande vinden efter farlig vittring...

Och månljuset hade flutit öfver den tunga manken som öfver ett klippstycke med flödande lafvar! Grotesk och vidunderlig hade hans skugga fallit öfver den hvitlupna marken.

Och sen? — Sven Mårtensson slängde bort cigarrätten och lutade sig djupare öfver spåren. Kråkriset var nedtryckt och brutet, starka klor hade rivit och bökat. Och här, här hade det silat varmt och rött öfver tufvan.

Då visste Sven Mårtensson, att han stod vid slutet af gammeljörnens spår genom ödemarken. Och han gick åstad för att finna det andra spåret, det som korsat den gamles...

*

Länsmannen hade gjort sitt och Sven Mårtensson själf hvad honom ankom — allt förgäfvcs. Gärningsmannen stod inte att finna. Misstänkta hade tagits i förhör. Det var knipsluga ansikten med drag som Iscariot, och gamla gråstensgubbar med skäggs som laftestar på träd. Men "nej" och "nej" öfver lag. Husundersökningar hade visat sig lika förgäfvcs.

— Låt den saken bero så länge, Mårtensson, rådde länsmannen, när de dagen i ända kuskats omkring mellan skogsstugorna. Och så for han sina färde.

Sven Mårtensson stod kvar på farstubrön och såg skjutsen rulla bort öfver de frostiga gårderna, tills den försvann i skuggan af åsarna under en blodröd kvällshimmel.

Han ryckte på axlarna en smula och det låg två skarpa veck mellan ögonbrynen, när han blåste ut ett djupt halsbloss.

Sven Mårtensson hade sina misstankar. Det var ett ansikte som åter och åter dök upp för honom, ett förtorkadt och inbitet gammalt ansikte med en skog af gråsprängdt hår och svarta irrande ögon, som aldrig kunde förmås att se rakt fram. Det var Jonathan Lod,

finngubben, som slagit sig ned där nord på och drog sig fram med timmerbygge, trots han kommit ett godt stycke in på de åttio. Tvär och förtegen var han och gick mest sina egna vägar. Så visste man inte mycket om honom, och det lilla som sades man och man emellan var väl mest prat och munväder. Men karlar, som haft honom till kamrat vid timmerdrifningen, visste berätta ett och annat. Så skulle man aldrig få se honom taga logi i någon gammal lada eller ödestuga, innan han tre gånger knackat med stål mot dess vägg, nu när man en gång funnit spår af björn i skogen, hade han spottat ifrån sig och haft en hel del andra konstcr för sig. Och hur det nu var hade det sipprat ut, att gubben Jonathan och björnen hade något ouppgjordt sinsemellan.

Det var den historien Sven Mårtensson erinrat sig. Den släppte honom inte. Och följande dag gaf han sig åstad uppåt markerna, där Jonathan hade sitt dagsverke.

Något ouppgjordt mellan man och björn! — Det lät väl fantastiskt som en saga, hade unge forstmästaren tyckt, men där han nu stod bakom en vedtrafve och iakttog gubben Lod, föreföll det honom på en gång inte längre så märkvärdigt. Jonathan skilde sig visst från de andra karlarna på något sätt. Som varg från hund. Och de äro ju ändå af samma blod. Det var väl skogen som märkt honom.

Sven Mårtensson tog ett par steg fram bakom vedtrafven. — Hör du Jonathan, gick han rakt på sak, hvad hade du egentligen för otaladt med björnen, säj?

Gubben Lod såg upp och blinkade en smula öfverraskad. En solstråle blänkte mot mässingsringen i hans öra, där skägget flöt samman med stripiga hårtestar under hundskinnslufvan.

— Björnen... drog han på målet och spottade öfver

Fortis. å sid. 251.

DÄR "DE RÖDA HUFVUDENA" KOMMIT TILL. Författaren Adolf Johansson vid arbetsbordet i sitt hem i Oscarshamn.

Efter foto. för H. B. D. af Atelier Lux, Oscarshamn.

En stundom synlig antydning om litterärt samarbete mellan de båda bröderna saknar dock all grund.

Det är ej heller genom litterära diskussioner sådana verk som "De röda hufvudena" se dagen. Boken är alltigenom den i stillhet mognade frukten af en enslings drömmar, en inåtvänds aningar och syner, en skarp iakttagares erfarenheter. I densamma finnas de primitiva och märkliga instinkter starkt utvecklade, som endast de människor som stå naturen mycket nära, en-

HANDELSBODEN I NOSABY, NÄRA KRISTIANSTAD, DÄR TVÅ MASKERADE ILLGÄRNINGSMÄN FÖRSÖKTE PLUNDRÄ KASSASKÄPET. Den vid tillfället enda innevarande, ett ungt kvinnligt butiksbit äde, försvarade och räddade emellertid under strid och med lif-fara sin husbondes egendom. Den verkliga hjältemodiga unga flickan, fröken Emilia Svensson, hvars bild återfinnes t. v., vore förvisso förtjänt af en offentlig belöning.

Foto. Nilsson, Kristianstad.

Forts. fr. sid. 245.

bart hedrade dess författare med inval i Sveriges författareförening.

Anknytningen till idén i "De röda hufvudena" har Adolf Johansson funnit i sin fädernestad, som i likhet med så många andra städer ligger vildmarken nära, och som under sitt raska framåtskridande på sistone inkorporerat "både mantal och utmarker och räfvar och gräflingar." Det är på denna obrutna mark diktaren gått och drömt fram sitt stora arbete. Icke på en dag eller ett år. Hvad han såg och såg som en motsvarighet till det i sitt inre som blifvit afgörande för diktverkets storhet: vildmarkens mystik och skönhet, tog år 1913 sin första dunkla gestalt i romanutkastet "Kampen utan svärd", hvari embryot till De röda hufvudena skymtar fram. Denna senare påbörjas först 1915, då första afdelningen fullbordades och efter ett års uppehåll afslutas den på våren 1917 för att samma år på hösten utkomma på vårt främsta skönlitterära förlag, det *Bonnierska*, och bli årets kanske största litterära evenement.

Adolf Johansson har vittert i släkten. Hans bror, författaren Gustaf Johansson har genom utgifvande af Jägarvisor och Landsvägsballader samt Skeppare- och Skärgårdsfolk, äfven skaffat sig ett bemärkt namn.

samma besitta. — Och hur *målade* är ej denna stil: gräflingen med månlyst rygg — när månen står som en ljusgloria kring mannens hjässa — skogsbranden i sista afdelningen. Mästerligt framsvurna scener och syner.

Lik ett storögd vildmarkens barn har Adolf Johansson såsom något alldeles nytt träd in i vår litteratur — en lågmäld och själfständig berättare, hos hvilken, då extasen griper honom, då en syn eldar honom rösten höjes med ett äkta lidelsefullt tonfall som tvingar till uppmärksamt lyssnande.

Det problem som är bokens röda tråd — atavismens hemlighetsfulla makt öfver släktena — glimmar fram i boken ödesdiger, gåtfull och slumpvis som i lifvet och hos de släkten som erfarit tyngden af ett dylikt arf. Och att "De röda hufvudenas" författare sett djupare än med åskådarens öga ned i denna tillvarons gåta som under olika namn individualiserar den ena släkten från den andra, därpå tyder den själsliga förtrogenhet hvarmed han skildrat den svenska släkten Vargs öden och den dikters söndagsbarnsblick hvarmed han sett bakom tidens dunkla förlåt, där genealogien tappar spåren till ursprunget.

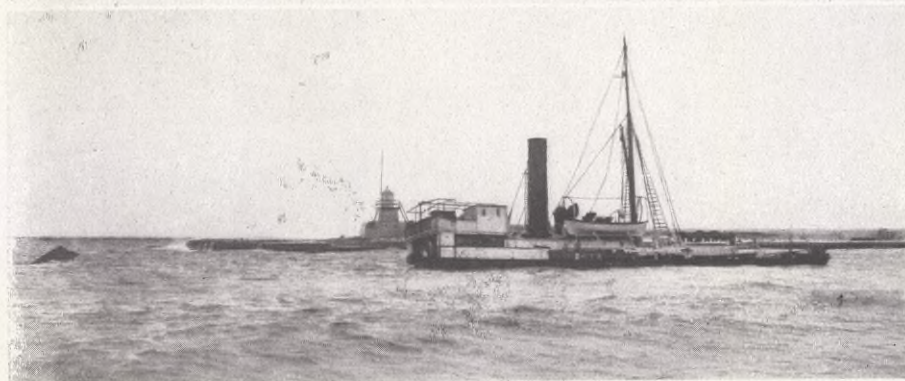

Foto. Ljunggäst, Visby.
 Öfverst: DE TVÅ TY-
 SKA ÅNGARNE SOM
 HAVERERAT I VISBY
 HAMN. Därunder:
 Den under stormen sönder-
 slagna ångaren "Neu-
 tral", den ene af de två
 tyska ångarna i Visby
 hamn. Text å sid. 250.

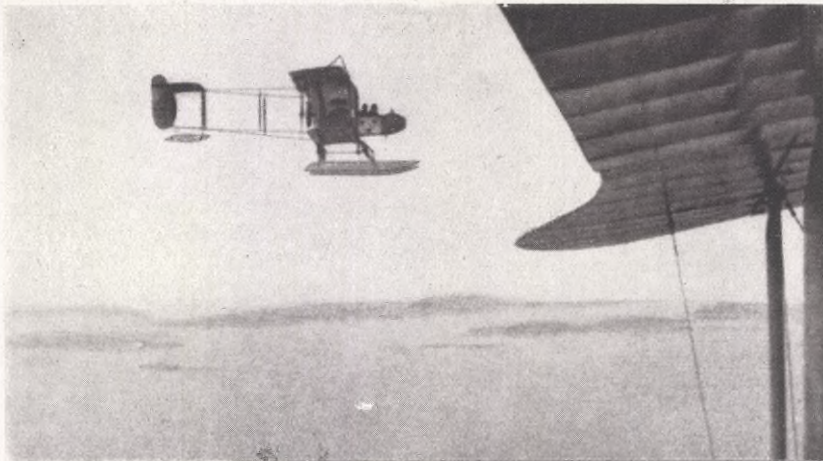
Foto. Lindblad, Visby.

Vidst. bild: GÖTEBORGSÅNGAREN
 "OLGA" (föret "Andrew Welsh") som
 strandat nära Bergen.

Nederst: BOHUSLÅNSK SILLFISKE-
 FLOTTA I SKAGENS HAMN.

Foto. Tommisen, Skagen. Text å sid. 255.

Knappast har väl någon gren af vårt försvar, u-båtsvapnet möjligen undantaget, på de senare åren, omgifvits med en sådan hemlighetsfullhet som marinens flygväsende. Anledningen härtill är ju också tydlig och klar. Men resultatet har på samma gång ofta blifvit att endast olyckorna offentliggjorts genom pressen och de mångfaldiga lyckade färderna — det dagliga arbetet i neutralitetsvaktens tjänst — undanhållits allmänheten.

På senaste tiden har dock en förändring till det bättre

1. TVÅ FLYGBÅTAR PATRULLERA i hafsbandet på 600—800 meters höjd.

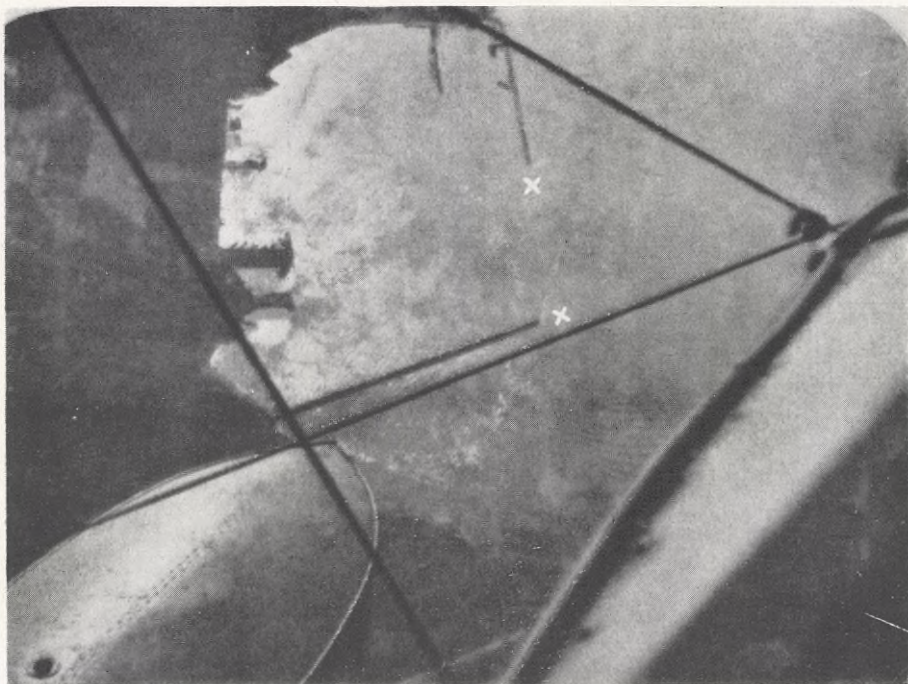
2. SKÄRGÅRDSPARTI FRÅN VÄSTKUSTEN. FOTOGRAFERADT FRÅN 2,000 METERS HÖJD, ofvan molnen. Längst nedtill strömoln (öfver Styrö), vid X Särö och den ljusa strumman längst borti Kungsbackafjorden.

3. MARSTRAND SEDT FRÅN FLYGBÅT på 1600 meters höjd, ofvan molnen. Nedtill babords ponton. Observera molnet öfver Marstrand och skuggan nedanfö.

börjat inträda. Det har befunnits önskvärdt att inom vissa gränser gifva den stora allmänheten en inblick i de möjligheter som genom detta nya vapen erbjudes vårt försvar, i akt och mening att påvisa den nytta landet verkligen skulle hafva af ett väl ordnad luftförsvar.

Förutom föredrag, som hållits i ämnet af ett flertal flygare, har sålunda under lopnet af hösten 1917 efter vederbörligt tillstånd

Efter fotografi

NYA VARFVET VID GÖTEBORG, I SOLNEDGÅNG, FRÅN EN FLYGBÅT UNDER NEDSTIGNING FRÅN 1500 METERS HÖJD. Nedtill till vänster babords ponton, till höger förareplatsen. Obs. stenpirarne(*).

Klitch: Kem. A.-B. Brant Nilveersparre, Sthm.—Chg

upptagits en film vid en af marinens flygstationer. Filmen, som inspelats af firman Hasselblad i Göteborg, afser i korthet sagdt att gifva en inblick i neutralitetsvakten från luften. Man ser alltså de dagliga arbetena på flygstationen, huru flygbåtarna rycka ut för att spana efter utländska ubåtar som siktats i hafsbandet, man ser flygbåtarna "lätta" och "ta" vatten", vidare minsökning från flygbåt samt huru ett par flygbåtar tillsammans afpatrullera kusten på 600—800 m. höjd.

Genom att filmapparaten medförts ombord på den ena flygbåten har en hel del vackra bilder af skärgården kunnat erhållas från ända upp till ett par tu-

sen meters höjd. Flera partier ha också tagits ofvanför molnmassorna, en byggnad har fotograferats såväl från undre som öfre sidan, och slutligen ser man huru en solnedgång ter sig upp på 2,000 m. höjd ävensom en nedstigning i spiral ofvanför inloppet till Göteborg. Gifvetvis har filmen erbjudit en hel del svårigheter. För att erhålla bilderna så skarpa som möjligt ha flygningarna endast kunnat äga rum vid fullt klar sikt med olika slag af molnformationer, hvarför tiden för filmens tillkomst måst utsträckas till ett par månader.

Såsom filmen nu i dagarne kommer att framvisas för offentligheten torde

Till illustr. å sid. 248.

Under den enastående svåra storm som med orkanlikt raseri nyligen härjde ostkusten inträffade en katastrof i Visby hamn i det att två där liggande tyska ångare, *Etzel* och *Neutral* slet sina förtöjningar och kommo i drift. *Etzel* räddades ur sitt kritiska nödläge, medan däremot *Neutral*, som drifvit manskapslös ned mot södra vägbrytaren efter åtskilliga botenskadur af hafvet mitt itu strax för om kommandobryggan och blef fullständigt vrak.

Efter fotografier.

MARINFLYGAREN, LÖJTNANT F. G. A. NETZLER, t. v. vid sin flygbåt från hvilken filmen upptogs, och, t. h., med passagerare utrustad för en vinterflygning.

Forts. fr. sid. 246.

blåbarsiset. Blicken blef tom och inåtvänd. Så grep han sig åter an med yxan.

— Se så, Jonathan, vore det inte bäst om du erkände med ens! Det var ju i alla fall du som sköt honom, dina spår som mötte hans därtorta.

Men Jonathan teg envist och lät forstmästaren prata bäst han gitte.

Så fick Sven Mårtensson än en gång vända om åter till byn med oförrättadt ärende. Men han log för sig själf, där han gick, och knäppte med fingrarna, som om han i alla fall menat sig ha trumfen på hand.

*

Jonathan Lod satt hemma i sin stuga om kvällen och drog af näbbskorna. Den gamla träsoffan jämrade och knarrade under honom. På fällbänken i hörnet brann ljusstumpen med flämtande låga i draget från väggens otätheter, medan väckaruret mellan porslinskattorna på byrån tickade och tickade i stillheten och tålmodigt släpade sin afbrutna minutvisare öfver urtaflan.

Jonathan satt och tänkte.

Konk! Han skulle så husingen heller! Behöfde inte: aldrig i världen skulle de få några bevis på honom. Var väl synd på det granna skinnets förstas, men han skulle få ligga där han låg, den svarthåriga djävulen. De trodde väl stekarne skulle krypa fram så småningom .. Jojo, det kunde de vänta på. Inte till domedag ville han smaka björnkött. Det bodde en ond ande i allt hvad björn hette. Minsann, hade de inte fått erfara det, Lodarna, medan de bodde kvar däruppe på fjället! Far och farfar... bleivo de inte slagna af björn bägge två — och hans egen rara lilla Laila.. Ja, Herre Gud, att han öfverlefv den stunden bara.

Gubben Jonathan lutade hufvudet i de valkiga, svarta nävarna och vaggade af och an. Det var 30 år sen olyckans dag nu, men minnet satt ännu som en törntagg i hans hjärta.

Så hade de gått och fridlyst de satans bestarna!... Hå, din svarta faen! . Det var väl gamle Jonathan du kommit ned efter... Men vi möttes, vi möttes... Och han skakade sin knutna näfve.

Så hade gubben Lod kommit i ordning för natten. Sju, åtta tuggbussar lågo i hög på stolen bredvid soffan. Han tog sin "sangfösare" direkt ur buteljen och knåade sen i bara strumplåsten öfver golvet och släkte ljuset.

Herre min ... Jonathan blef stående och bara stirrade. Genom den tunna gula rullgardinen silade ett ovisst månsken. Målade fönsterkorset svart på väfven. Men det var något annat han såg, något som kom tänderna i hans mun att hacka och skallra. — Björnen, björnen... Där utanför fönstret stod han nu och glodde rakt in ... Skuggan föll mörk på gardinen. Leide och rörde sig. Det stora, lurfviga hufvudet vaggade och vaggade...

Jonathan låg med täcket upp öfver hjässan och svettades i själavända. Var han inte död och begrafven, död och begrafven med tre fyra fots grus öfver sig. Och så stod han där... Jo, jo, Gu' nåde, Jonathan visste väl han: det var den onde anden i allt hvad björn hette. Tio, tolf stycken hade han skaffat undan i sin dag — där uppe i fjället — och nu den ende på reviret, den ende på tjugo mils omkrets. Den ende som var kvar... och då kom — Gu' hjälpe! — då kom den tyste, svarte själf .. Var det inte nog med farfar och far och Laila...

Gamle Jonathan kröp ihop under täcket som igelkotten under sitt taggpansar. Han drog knäna uppåt magen och knäppte händerna mellan benen. Det skälfade och frös i honom — Fader vår, som är i himmelen... tuggade han om och om igen.

Det halp visst. Anfåktelsen gaf med sig hvad det led och bortåt midnatt kisade han upp mot fönstret. Skuggan hade försvunnit. Då drog gubben Jonathan munnen till ett hångrin och fiskade åt sej flaskan.

— Ih, du, fick du ge dej å, hva!

Ty djupare hade inte hemsökelsen tagit honom.

Men om morgonen kunde han inte låta bli att grubbla och fundera. Tyst och hopbiten mer än vanligt gick han i sina sysslor.

Och så stod han där åter om kvällen till reds att låta ljuset slockna. Men dröjde och sneglade bortåt rullgardinen, medan han klådde sig på låret. — Jonathan släckte — och djurets skugga steg ögonblickligen fram på gardinen. Han tittade bortåt mynningsladdaren i vrån. Om han skulle skjuta?... Nej, det lönade sig väl inte. Det var ju ändå bara skuggan... skuggan af ... Jonathan frös till och ville inte tänka den tanken till slut. Så tog han sitt parti och kröp i säng med brännvinsflaskan bredvid sig. På sömn var inte att hoppas. Den svarta skuggan sög och drog hans ögon till sig, men han skakade på hufvudet och tittade envist åt annat håll. Bästa att inte låtsas om någonting, tänkte han, satte flaskan för munnen och drack i djupa klunkar.

Hvad var det då han ville, han, den tyste, svarte där ute? Hade han inte nog af dem han slagit redan? Farfar och far och Laila... Laila .. den kära tösen...

Om och omigen gingo de där tankarna genom hans hufvud. Ruset gjorde honom vekare till sinnes, och han grät öfver flickebarnet, som björnen slagit för tretti år sen, och öfver sin egen hemsökelses elände. Han snörflade, snöt i fingrarna ut öfver soffkanten och tog den ena styrketären efter den andra. Ty brännvinet hade liksom stälsatt honom en smul mot skuggan. Den vaggade och vaggade och i ett nu steg den högt upp efter gardinen, som om Han där ute rest sig på bakbenen med ramarna mot fönsterbläcket.

Jonathan hajade till och ofrivilligt knäppte han händerna. Då slog det honom på en gång: inte lönade det sig att bedja, inte för honom som hade skjutit... "Du skall icke dräpa, icke stjäla... icke dräpa, icke stjäla" vaknade ett minne hos honom, just som han på nytt vridit korken ur flaskan. Och han blef sittande och tittade slött ut öfver buteljen, medan han grubblade på de där orden. "Icke dräpa... icke stjäla..." Det hade ju varit fridlyst vildt och stöld från forstmästaren. Men han hade litet svårt att afgöra, hvilketdera af de två buden som här borde tillämpas.

Ja, han hade väl dräpt då, kanhända — och stulit. Det var nog bäst att gå och anmäla . Det var väl det han stod efter, den svarte — gubben Jonathans ofärd, ja...

Tanken på den iörestående själfangifvelsen lisade och lugnade, och så märkte han plötsligt, att skuggan försvunnit.

Men på morgonen när han vaknade vred han ihop en sur min åt sin botfärlighets minne och lunkade uppåt skogen i stället för att bege sig till forstmästarbostaden.

Forts. i nästa n.r.

MEDDELANDE
till H. 8. D:s Medarbetare.
Skönlitterära bidrag,

hvilka städes i tur och ordning snarast granskas,
HONORERAS OMEDELBART EFTER AN-
TAGANDE eller returneras i motsatt fall rest
20 öre porto åtföljt manuskript :: :: :: ::

Redaktionen.

1917. Bohm, Malmö.

GENERALKONSUL W. E. G. AHLSTRÖM, förordnad vara Sveriges chargé d'affaires i Finland.

Såsom Sveriges chargé d'affaires i Finland har k. m:t i dagarna förordnat generalkonsul W. E. G. Ahlström, hvilken jämte sitt diplomatiska uppdrag alltjämt bibehåller sin befattning som Sveriges generalkonsul.

Generalkonsul Ahlströms namn är icke minst här i Sverige känt och värderadt. Under de ytterligt kritiska förhållanden kriget skapat har han vid olika tillfällen hädat svensk rätt och svenska intressen på ett sätt som väckt den djupaste erkänsla och sympati på båda sidor om Bottenhafvet.

Sveriges nye chargé d'affaires är född 1881 och är son till förra borgmästaren i Malmö. Efter stadsnotariebefattning i sin födelsestad blef hr A. handelsattaché vid svenska beskickningen i Petrograd och utnämndes för endast några månader sedan till generalkonsul i Helsingfors.

*

Djevad bey, som varit tillförordnad turkisk minister i Stockholm 1915-1917, har nu blifvit utnämnd till sitt lands envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire vid det Svenska Hofvet och med anledning därpå i dagarna åter ländt till huvudstaden.

1917. Continental, Stockholm.

DJEVAD BEJ, Turkiets nyutnämnde envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire vid Svenska Hofvet.

NYVALDA LEDAMÖTER AF RIKSDAGENS FÖRSTA KAMMARE. II.

Vaktombyte i L. K. P. R. Fröken Signe Bergman afgick 1917 från den kräfvande posten som L. K. P. R:s ordförande, en befattning hon innehaft sedan 1914. Under många år har hon varit en af kvinnliga rösträttsrörelsens mest framträdande medlemmar och hennes kampduglighet och intelligens i arbetet har tagits i anspråk på den ena framskjutna platsen efter den andra. Sålunda blef hon 1906-1914 styrelseledamot af F. K. P. R.; sedan 1907 af Centralstyrelsen för L.

K. J. STENSTRÖM.
Hofrättsråd. — Fris.
Kalmar län.*

A. E. SCHYLLER.
Bankdirektör. — Höger.
Kalmar län.*
Data å sid. 255.

J. JEANSSON.
v. Konsul. — Höger.
Kalmar län.*

K. P. R.; sekreterare darsammastades 1907; v. ordf. 1909. Ävenså har hon varit styrelseledamot af International Woman Suffrage Alliance sedan 1909; andra skattmästare 1913. År 1911 var hon ordf. i Centralkommittén för 6:te världskongressen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm. Och dessutom suppleanti Centralstyrelsen för Stockholms frisinnaede valmansförening samt i Frisinnade landsföreningens förtroenderåd.

Vid den fest, med hvil-

ken hon nu på nyåret hyllades af vänner och föreningsmedlemmar öfverräcktes till henne en adress och ett juvelsmycke, skänkt af landets olika rösträttsföreningar som tack för hennes märklige politiska gärning.

Den nytillträdande ordföranden, doktor Karolina Widerström har också hon ett stort namn inom rösträttsrörelsen vid sidan om det såsom en af huvudstadens praktiserande läkare; dr W. är i öfrigt Sveriges första kvinnliga läkare. Hon har varit L. K. P. R:s vice ordförande sedan 1914 och därförinnan medlem af dess verkställande utskott. Ordförandeposten har hon uppehållit sedan juli 1917 tills vaktombytet officiellt skedde nu på nyåret. Äfven hon är sedan många år en af kvinnliga rösträttsrörelsens representativaste och verksamaste medlemmar, väl rustad att nu intaga den främsta platsen i ledet.

T. v.: FRÖKEN SIGNE BERGMAN.
Afgående ordförande i L. K. P. R.

Frö. Jeager, Sthlm.

T. h.: MED. DR KAROLINA WIDERSTRÖM. Nyttillträdande ordförande i L. K. P. R. — Efter porträtt.

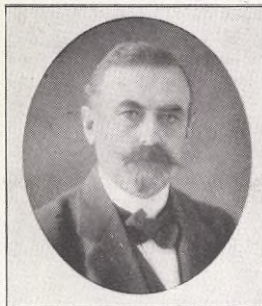

G. S. KALLSTENIUS.
F. d. Telegrafdir. — Stockholm.
90 år 12 Jan.*

R. ENÄNDER.
Fabrikör. — Stockholm.
75 år 29 Dec.

O. LINDAHL.
Direktör. — Malmö.
50 år 18 Jan.*

E. FISCHER.
Direktör. — Stockholm.
50 år 7 Jan.*

J. P. FOGELQVIST.
Kyrkoherde. — Norrköping
75 år 16 Jan.*

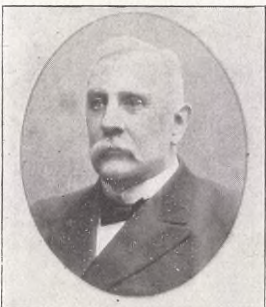
H. F. CEDERBERG.
F. d. Kronofogde. — Grenna.
75 år 18 Jan.*

G. J. A. LINDQUIST.
Häradshöfd. Krigsdomare. —
Örebro. — 50 år 10 Jan.*

M. F. BLIDBERG.
Borgmästare. — Strömstad.
50 år 15 Jan.*

A. ASKER.
F. d. Landshövding. — Stock-
holm. — 70 år 20 Jan.*

O. A. NORELL.
V. Konsul. — Gefle.
70 år 29 dec.*

P. A. BERGENZAUN.
Generalmajor. — Enköping.
60 år 20 Jan.*

S. O. NYSTEDT.
Överste. — Lund.
55 år 21 Jan.*

G. M. PFANNENSTILL.
Förste Teol. Professor. Dom-
prost. — Lund. — 60 år 10 Jan.*

K. G. WALLIN.
Professor. — Stockholm.
60 år 16 Jan.*

A. HAMBERG.
Professor. — Upsala.
55 år 17 Jan.*

E. BORGSTRÖM.
Lärov.-adjunkt. — Sala.
50 år 2 Jan.*

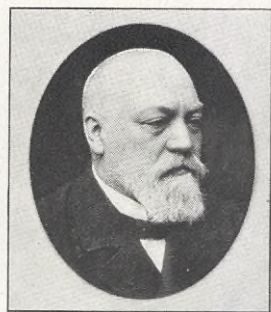
* Data å nästa sida.

R. A. O. RÖNSTRÖM.
Direktör. — Stockholm.
80 år 7 Jan.*

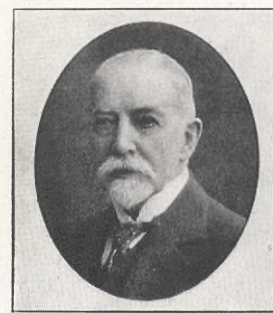
A. JERNDAHL.
Bildhuggare. — Södertelge.
60 år 1 Jan.*

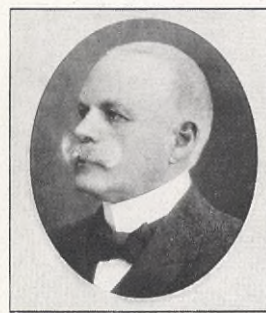
G. A. HÆGERSTOLPE.
Redaktör. Publ. Kl. sekr. —
Stockholm. — 60 år 6 Jan.

T. T. PETRE.
Brukspatron. Ionsättare.
Stockholm. — 55 år 17 Jan.

O. MOLIN †.
F. d. Skräddarmästare. —
Stockholm. — F. 39. † 4 Jan.*

I. PALM †.
F. d. Bankdir. — Stockholm.
F. 50. † 5 Jan.*

J. C. WELIENIUS †.
Statens Landtbruksingenjör.
Upsala. — F. 60. † 9 Jan.*

W. EICHELBERG †.
Direktör. — Stockholm.
F. 61. † 2 Jan.*

* Data här nedan.

GUSTAF KALLSTENIUS. Stud. 49, elev v. Telegr.-verket 54, s. å. beordr. inreda o. förestå stat. i Mariestad; transp. i Vänersborg 55, beordr. inr. o. förestå stat. i Kalmar, dir. der s. å., i Vestervik 59, afsk. 88.

OTTO LINDAHL. Stud. 88, fil. kand. 92, intr. i tj. h. Christianst. e. bank s. å., kamrer v. kont. i Malmö 98, i Karlskrona 02, dir. f. kont. i Jönk 04; verkst. dir. i Malmö folkbank 10. Verkst. dir. f. nybild. a.-b. Skand. kompaniet, Malmö.

ELIS FISCHER. Efter afsl. skolestud. anst. h. firman P. A. Collijn, Stockholm 86; sedan 03 verkst. dir. f. det af honom då bild. a.-b. Elis Fischer der.

JOHAN FOGELQVIST. Stud. 65, prestex. 69, prestv. 70, kyrkoh. i Lidköp. 78, i Norrköpings Hedvigs förs. 81, kontr.-post 06—14; insp. f. Lidk. lärov. f. fl. 76—81. f. allm. lärov 79—81, f. nya elem.-lä. ov. f. fl. i Norrk. 82—85, f. allm. lärov. 89—95, f. Östra flieksk. 03—15. Led. af stadsfullm. 89—03, ordf. i Norrk. gemens. kyrkost. o. nmnd 82—86, 89—13, led. af gemens. skolrådet 81—09, ordf. i fl. stift. o. fören

HANS FREDRIK CEDERBERG. Stud. 61, kam.-ex. s. å., kr.-länsm. i Floda 65, i Sundsv. distr. 68, tf. kr.-fogde ell. här.-skr. i Dalarna 71, ord. kr.-fogde i Jemt. n. fögd. 87—10. Sedan dess bosatt i Grenna o. stadsfullm. t. 17; led. af kyrkoråd.

GUSTAF (GÖSTA) LINDQUIST. Stud. 86, hofr.-ex. 91, tf. domare under åren 94—05; v. aud. v. Kalmar reg. 95 03, rådmän i Vimmerby 97—01, adj. led. i G. hofr. 08, tf. rev.-sekr. 09, häradshöfd. i Östernrikes doms. 10; krigsdomare v. Lifreg. gren. Söderm. reg. Västm. reg. o. Svea trängk. 15. Stadsfullm. i Örebro 13—16, ordf. i styr. f. länet's offentl. arbetsförmedl. Styr.-led. i Skand. kred. a.-b. afd.-kontor.

MAGNUS BLIDBERG. Stud. 88, hofr.-ex. 92, horemäst. i Askersund 02, i Strömstad sedan 13. Landstingsman 07—10. Led. af kyrko- o. skolråd, samskolestyr., ordf. i bygn.-nmd. Styr.-led. i sparb. o. i a.-b. Göteborgs banks afd.-kontor.

AXEL ASKER. Stud. 67, hofr.-ex. 71, v. hfd. 73, länsnot. i Söderm.-län 76, i Västernorr. 79, i Verm. 94, tf. landshöfding i Vesterb. län 1900, landshöfd. i Hall. län 02—16. Led. af Pikt. F. K. 94—02 o. 09—12; af A. K. 06—08; led. af skogskomm. 97—99, ordf. i komm. f. proport. valsätt t. A. K. 02, ordf. i jernvägstaxekomm. 06. Ordf. i styr. f. Heriöds. e. bank 89—94, led. af styr. f. Verm. e. bank 94—1900, ordf. i styr. f. Göteborgs banks afd.-kontor i Hamstad 09—16; ordf. i styr. f. Sydsv. kraft a.-b. 07—18.

OTTO NOPELL. Stud. 66, fil. kand. 75; förest. derefter utl. afd. h. Lundeqvistska bokhand. o. Akademi. bokhand. i Upsala, Gleeerupska univ. bokhand. i Lund samt stiftl. Samsön & Wallins bokh. i Stockholm. Etabli. 93 grosshand.-firman Otto N i Gefle; sedan 01 holländsk v. konsul. Led. af handelskamm. i Gefle, Herärg. stadsrev.

AXEL BERGENZAIN. Ulltn. v. Sv. art.-reg. 78, löjtn. v. Gen.-stab. 88, major der 98, öfv.-ltn. o. ch. f. Posit. art. reg. 03, öfverste o. ch. f. Göta art. reg. 04, generalmaj. o. kommandant i Boden 13—17. Led. af Krigvet.-akad.

SVEN NYSTEDT. Ulltn. v. Söderm. reg. 84, major v. Norrb. reg. 09, öfv.-ltn. v. Svea lifg. 12, öfverste o. chef f. S. Skån. inf.-reg. 15. Förste lär. v.

krigsskolan å Karlberg 01—05, komp.-chef där 05—07. Styr.-led. i Skån. hand. bankens afd.-kontor i Lund.

MAGNUS PFANNENSTILL. Stud. 77, prestex. 81, fil. kand. 85, teol. kand. 90, doc. i svt. teol. 92, e. o. prof. i prakt. teol. o. moralteol. 1900; professor i syst. teol. 09, domprost i Lund 12. Censor v. stud.-ex. 09—12; Biograf. o. hels.-portr. ärg. XIII: 24.

KARL WALLIN. Utex. fr. Tekn. högsk. 82, ass. i fysik der 86—93, öfverlär. v. tekn. sk. 89—09, ex. lär. i elektrotekn. fr. 93, ord. prof. 07 samt förestånd. f. högsk. fackskola f. elektroteknik sedan dess bild. Led. af kraftledn.-komm. 81 o. 98; Red. f. Tekn. Tidskr. afd. f. elektrotekn. 93—99. Initiativtag. t. bild. af Sv. elektr.-verksfören. o. dess styr.-ordf. 8 år. Förl. tekn.-vetenskap. upps. samt utg. en lärobok. Elektriciteten, i 5 uppl. Verkst. dir. i Stockholms elektr. bil. a.-b. 90—07.

AXEL HAMBERG. Stud. 81, fil. lic. 93, fil. dr. 01; docent i miner. o. kristallografi v. Stockh. högsk. 93, professor i geografi v. Ups. univ. sedan 07. Led. af Vet.-akad. o. Vet.-soc. Deltagit i Nordenstidnings Grönl.-exped. 83. Nathorstis Spetsb.-exped. 98; ledare af Sarekraktens undersökn.

FREDRIK BORGSTRÖM. Stud. 86, fil. dr. 95, e. o. aman. v. zootom. lab. i Upsala 92—94, v. adj. i Skellefteå 96—03, adj. i Haparanda 03—07, i Sala sedan sistn. år. Sekr. i fattigv.-styr.

RICKMAN RÖNSTRÖM. Efter afslut. elem. o. tekn. studier anst. v. Kockums mek. verkstad i Malmö 60, arbetande u. flera år som bolagets repres. i Ungern; öfvertog v. hemkomst. ledningen af Kockums jernverks a.-b.; senare anställd som kontorschef v. Ankarums till 05; verkst. dir. o. styr.-led. i a.-b. Gräsö kolimp. o. Nyköpings kolimp. a.-b.

ARON JERNDAHL. Afg. fr. Konstakad. 88, bosatte sig i Tveta 1900, i Södertelge 06; i sin atelier der har han skapat sina förmästa verk, utst. i London, Berlin, Düsseldorf o. Köpenhamn; i en af den sistn. parker finnes ett af hans tidigare verk i brons uppsjälldt. Hans skulpturer, ofta återgivande den svenska jordarbetaren, åtnjuter högt anseende o. popularitet.

OSCAR MOLIN †. Etabli. skrädderfi. man Molin & Möcklin i Stockholm 78, hvilken han inneh. intill senare år. En af stift. af Sv. skrädd.-mäst. centralfören. o. dess förste ordf.

IVAR PALM †. Stud. 71, genomg. Schartaus hand.-inst. o. intr. i tj. h. Skand. kred. a.-b. kontor i Stockholm 72, kamrer 86, verkst. direktör 97—14, led. af styr. 01—14.

JOHN CONRAD WELIENIUS †. Stud. 79, genomg. spec.-kurs v. Tekn. högsk. samt Alnarps landtbr.-inst., afl. landmät.-ex., förordn. landtbr.-stip. 88, tj.-ej. som landtbr.-ing. till 98; ord. landtbr.-ing i Gotl. o. Blek. län 98, i Upsala län sedan 05. Som sakkunn. kallad af Landtbr. o. vattenfallsstyrelserna att bitr. v. reglering af Vänerns vattenståndsförh. På sin tid led. af Visby stadsfullm.

WALTHER EICHEBERG †. Kom v. spädd. ålder t. Sverige m. sina föräldrar fr. Tyskland, dit han senare återvände i och för prakt. studier; återkommen t. Sverige anst. han i kemigrafisk anstalt o. grundade 96 Grohmann & Eichelbergs zinkograf. anst. i Stockholm, 01 ombild. t. a.-b. med E. som verkst. dir.; jämte inneh. af Grafiska kopieringsanst. Ansågs ss. en synnerligen framstående yrkesman.

VÄRLDSKRIGET.

Ryktena kring fredsunderhandlingarna i *Brest-Litowsk* ha under de senaste dagarna varit något sväfvande. I förra veckans öfersikt lämnades uppgifter att desamma tillsvidare afbrutits — detta på grund af att ryska delegerade föreslagit deras föresättande på neutral mark och härtill utsett Stockholm samt genom någon uppstånden oenighet i fråga om den kritiska punkten rörande eröfrade länders själfbestämmanderätt och befrielse från centralmakternas okkupationstrupper. Sedan Tyskland vägrat ingå på den första mot öfverenskommelsen stridande punkten, nämligen att samtliga delegerade efter 10-dagarsfristen ånyo senast den 5 januari skulle samlas i Brest-Litowsk, och någon kompromiss sannolikt uppnåtts med afseende å den andra ha emellertid förhandlingarna ånyo upptagits i det tyska högkvarteret på ostfronten för att väl småningom leda till den åsyftade separatfreden mellan centralmakterna och Ryssland jämte Rumänien. Med undantag för att äfven *Troitzky* denna gång deltagit i underhandlingarna finnes ej något direkt nytt, utöfver hvad som forut framkommit att anteckna från dessa. Och likväl synes fredens vägrörelse automatiskt och mäktigt gå vidare.

I det tal i hela engelska folkets namn, premiärministern *Lloyd George* senast hållit, och hvori han i flera punkter framhållit Englands kraf på en fred, ingår en ny ton af besinningsfullhet, äfven där i öfrigt anspråken ställas sådana att de än en gång iörmörka utsikterna för en uppgörelse utan tillgripande af en ny och föröjande kraftmätning.

Bland senaste tidens märkligaste händelser är *Wilson's* budskap till kongressen, hvori klagöras Amerikas krigsmål. Äfven om tonen och innehållet i hufvudsak ansluta sig till *Lloyd Georges* tal, så finnes dock åtskilligt som afviker från detta och låter skymta bryggan till en fredlig uppgörelse.

På stridsfronterna råder under tiden ett relativt lugn. I detta skenba a lugn förberedes dock säkerligen å ömse håll vid västfronten allt för detta måhända oundvikliga slag, hvars våldsamt tanken vägrar att föreställa sig, och hvars för ett redan hårdt pröfvat Europa fruktansvärda konsekvenser det ännu ligger i de europeiska storväldenas makt att genom en sen och slutlig besinnning afvända.

Till bild å sid. 248.

En deltagare i den nyligen å Norges västkust strandade göteborgsbarken *Olgas* förlsning lämnar H. 8 D. följande skilring af de vedermödor fartyget och dess manskap hade att genomgå under dessa oförgätliga dagar:

Den 7 november — skrifer vår meddelare — lämnade fartyget Göteborg, destination till Afrika. Det bogserades till Bergen därifrån det afgick för att redan i norra delen af Nordsjön börja möta svårigheterna. Motvind och motström hindrade det att kryssa ut mellan Färöarna och Island och dygn efter dygn måste skutan med en last småsegen uppe ligga på kryssen utan att nå bättre höjd. Ideligen snöstorm och grofva sjöar, som oafbrutet bröto öfver fartyget och den 20 november i ett brott krossade gigen. Efter några timmar krossade ett annat styrbords libbåt. Dygnet därpå höll man på att förlora äfven den sista libbåten.

Den 23 november gjorde besättningen en formig framställning till kaptenen och bad denne taga å öfvervägande i uruvida man kunde hålla sjön. Man hade endast en båt till 19 mans besättning och riskerade att äfven mista denna. Här efter hölls skeppsråd och man beslöt att gå tillbaka till Norge. I två dygn fick man kämpa i orkan och vådsamma brott. Den enda båten höll man flera gånger på att mista. Efter två veckor nådde man Bergen, där fartyget för reparation kvarläg i 20 dagar för att därpå för andra gången gå ut. Man hade kommit till Färöarna men möttes där af en vådsam storm som tvang barken att vända och länsa tillbaka till Norge.

Strandningen skedde den 6 januari strax norr om Bergen. Fartyget, som hade papperslast till Australien, är svårt skadat och blir troligen vrak.

Oлга mäter 800 reg-ton och är identisk med den gamla amerikanska stålarken "*Andrew Welch*", som under sitt engelska namn år 1915 hade ett äfventyr

med tyska krigsfartyg i det att dessa ville bogsera det samma från Halmstad redd till Tyskland. Detta hindrades emellertid af en svensk torpedbåt, och den vackra barken, som nu synes ha gått sin sista resa, har sedermera under namn af *Oлга* ägts af rederiaktiebolaget Quarta i Göteborg.

Till tuustr. å sid. 248.

En del af den *bohusländska silfviskeflottan* ligger i Skagens hamn i avvaktan på bättre väder samt på rapporter från bevakningsfartyget "*Skagerack*", hvilket är ute och söker sill. På grund af den rålande ojebriken gå trälarna numera ej själlva ut och söka i onödan, utan ligga tillsvidare under sillens första antågande i närmaste hamn, som f. n. är Skagen, redo att vid första gynnsamma rapport om stimm ge sig ut att eröfra dessa för tiden så värdefulla långster.

Data till nyvalda riksdagsmän:

KARL STENSTRÖM. F. 69, stud. 86, hofr.-ex. 91, jur. utr. kand. 97, not. i Sv. hofr. 91, i Skån hofr. 98, aman. i Eckles.-dep. 1900, i Gen.-poststyr. s. å., fisk. i Sv. hofr. 07. ass. der s. å., hofr.-råd i samma hofr. 09, konsult. statsråd 11—14.

ALEXANDER SCHYLLER. F. 59, stud. 78, ing. efter akt. i Kalm. läns landstat; tj.-g. å landskansli o. kontor 81—85, kr.-l. 85—89, stadsfiskal i Oscarshamn 89—97; kamrer i O. hamns folkb. 87—1900, verkst. dir. der 1900—10, i Smål. e. banks afd.-kontor sedan sistn. år. Stadsfullm. sedan 97, v. ordf.; ordf. i helsov.-nmd 97—07, i drätselkamm. sedan 10, verkst. dir. i Storebro a.-b., styr.-ordf. i Flinsjö kraft a.-b., v. ordf. i spritvarubol., styr.-led. i a.-b. Petré & Co; omb.-man i länets mell. brandstodbol. Mångårig landstingsman.

JOHN JEANSSON. F. 65, efter afslut. skol- o. prakt. studier i in- o. utlandet verkst. dir. i Kalmars ångvarvs a.-b. sedan 89, ångf. a.-b. Kalmarsund 95, styr.-ordf. i Kalmars läns östra jernv. a.-b., i Södra Smål. stads-hypot.-fören., i Smål. e. banks afd.-kontor, styr.-led. i Sv. kvarnind.-fören. Stadsfullm. sedan 96, ordf. 12, ordf. i hand o. sjöf.-nmd; led. af Sv. stadsförb. repres. fören., v. ordf. i Smål. o. Blek. hand.-kamm.; britt. v. konsult 99. Landstingsman. Led. af Riksd. A. K. sedan 05.

En af föregångsmännen och en af se verksammaste befrämjarne af den svenska idrottsrörelsen, grosshandlaren *Leopold Englund* i Göteborg, fyller den 17 januari 50 år.

Med erkännande af den ingripande betydelsen för det unga Sveriges fostran i hälsa och kraft som det sunda, målmedvetna idrottslivet bär inom sig, skal också all erkännande tillkomma dem som med öppen och vidsynt blick härför ägnat förmåga och intresse åt det krävande arbetet för svensk idrotts utbredning.

En bland dem som tidigast riktade sitt intresse åt denna angelägenhet och som alljämt är en af den svenska idrotts förgrundsfigurer är *Leopold Englund*. Han har under en lång följd af år varit en utmärkt idrottsledare och vid sidan därom ordförande eller styrelseledamot i ett flertal idrottsliga sammanslutningar. År sedan 1903 led. af Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbunds öfverstyrelse och var ordförande i Riksförbundets afdelning för idrott, Svenska Idrottsförbundet åren 1902—14; var tällingsledare i Stadion vid Olympiska Spelen 1912; initiativtagare 1912 till Världsidrottsförbundet hvilket stiftades vid kongress i Berlin 1913 och vid hvilken E. var delegerad för Sverige. År jämväl v. ordförande i kommittén för Göteborgs idrottsfästet vid stadens Minnesutställning 1921 och ordförande i dess arbetsutskott.

Ett tecken till äfven damernas erkänsla för herr E:s insats till idrottens fromma må anses vara ordförandeskapet i Göteborgs damers simklubb sedan 1914. — År jämväl bataljonschef i Göteborgs Landstorm. Herr Englund, som aflade studentex. 1888, är sedan 1904 delägare i firman Hugo Sch. rfenberg & Co. i Göteborg.

Att bemärkelsesdägen skall iakttagis inom hela den svenska idrottsvärden är vår förvissning.

Foto: Jönsson. Göteborg. Klische: Bengt Sjöberg. J. L. ENGLUND. 50 år 17 jan.

ELDSHÄRJNINGAR.

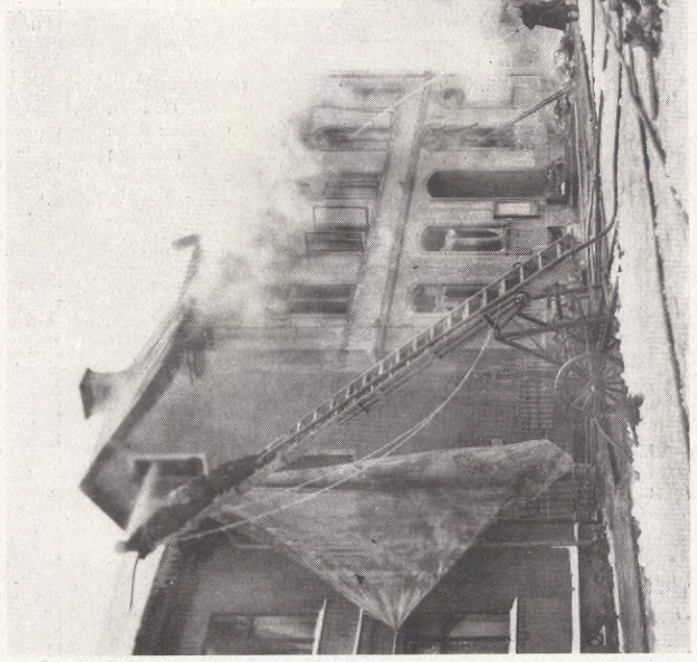
Arneberg-foto. K. Björklögren, Jönköping.
VÄSTRA TÄNDSTICKSFABRIKEN I JÖNKÖPING I BRAND.
Nederst: NYA VÄXIÖBLADETS TRYCKERI ÖDELAGDT.
Foto: Persson, Växjö.

Foto: Ryfhamner, Jönköping. Klipp: Hög, Söderström.
VÄSTRA TÄNDSTICKSFABRIKEN I JÖNKÖPING
EFTER HEMSÖKELSE, till två tredjedelar ödelagd.
På Nya Växiöbladets officin i Växiö utbröt den 3
januari en förödande eldsvåda, som lade tidningens
hela tryckeri och sätter i aska och därjämte kostade
en människa lifvet. Det nedbrunna var försäkradt till
96,000 kronor.

En miljonbrand härjade den 10 januari Västra tänd-
sticksfabriken i Jönköping, ödeläggande så stora om-
råden att driften tillsvärdare till två tredjedelar måste
nedläggas.

INNEHÅLL: Professor K. F. Söderwall (biograf
och helsidesporträtt). — Varuhandlaren i Kristiania.
Författaren Adolf Johansson (med porträtt).
"Våra marinflygares neutraltetsvakt" af löjtn. F. G. A.
Netzer. — Bilder till ängschronikan. — Världskriget.
— "Där spåren korsas", ber. af Adolf Johansson.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utrn angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.